

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

21 juni 2006

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976
betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn**

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door de heer Hubert Brouns**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden:

de dames Hilde De Lobel, An Michiels, de heren Wim Van Dijk, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;

de heren Hubert Brouns, Johan Sauwens, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jan Verfaillie;

de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Francis Vermeiren;

de heren Norbert De Batselier, Jacky Maes, Dany Vandenbossche.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, Luc Van den Brande;

de heer Sven Gatz, mevrouw Vera Van der Borgh, de heer Paul Wille;

de heren Patrick Janssens, Herman Lauwers, Marcel Logist.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Jan Peumans;

de heer Christian Van Eyken.

Zie:

870 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3: Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie hield op 14 juni 2006 een hoorzitting met de heer Piet Van Schuylenbergh, (toekomstig) directeur van de afdeling OCMW van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten in het kader van het ontwerp van decreet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Piet Van Schuylenbergh

De heer Piet Van Schuylenbergh, (toekomstig directeur afdeling OCMW van de VVSG): De VVSG is het eens met de gefaseerde aanpak. Het voorliggende ontwerp wil de OCMW's op bestuurlijk vlak operationeel maken tegen januari 2007. Aspecten van personeels- en financiële organisatie, toezicht en dergelijke zullen in een tweede fase grondiger worden geregeld. Maar als men zo wil werken, moet het eerste ontwerp ook beperkt worden tot de operationele start van de OCMW's, terwijl wij vaststellen dat de voorliggende tekst al voorafnames bevat inzake personeel en financiële organisatie. Die aspecten kunnen voor een grondige aanpak beter verschoven worden naar het volgende decreet.

De regering wil het OCMW-decreet zoveel mogelijk afstemmen op het Gemeentedecreet. De VVSG kan zich daar in grote mate in vinden. Regels van interne organisatie moeten niet te veel verschillen tussen gemeenten, OCMW's, provincies en intercommunales. Elementen uit het Gemeentedecreet, zoals de verkiezingen van raadsleden en voorzitters, rechten en plichten van raadsleden, de vervroegde installatie van de raad en de vertegenwoordiging van beide geslachten, worden terecht doorgetrokken naar het OCMW-decreet.

Maar wij vinden tegelijk dat die afstemming functioneel moet zijn. Ik geef twee voorbeelden van gevallen waar dat volgens ons niet zo is. Zo moeten de notulen van de (openbare) raadsvergaderingen en de vergaderingen van het vast bureau opgestuurd worden naar de OCMW-raadsleden, naar analogie met het Gemeentedecreet. Maar het vast bureau, waarvan de vergaderingen altijd besloten zijn, heeft – door de raad – toegewezen bevoegdheden, die meestal voor drie vierde bestaan uit personeelsaangelegenheden.

Met het oog op de privacy lijkt het niet aangewezen dat die notulen systematisch naar iedereen thuis worden gestuurd, al moeten ze natuurlijk wel ter inzage liggen.

In het tweede voorbeeld gaat het erom dat men, ook weer naar analogie met het Gemeentedecreet, de bestaande tuchtmaatregelen voor OCMW-mandatarissen wil schrappen, behalve voor de voorzitter en de ondervoorzitter. In de weliswaar zeldzame gevallen van wangedrag of nalatigheid die zijn vastgesteld, gaat het altijd om het niet respecteren van de privacy. In OCMW-dossiers is die nu eenmaal meer betrokken dan in gemeentelijke dossiers. Is het dan wel goed de mogelijkheid van tucht te schrappen voor wie de privacy aan zijn laars lapt?

Fundamenteel is de vraag wat de visie is van de Vlaamse Regering op de bestuurlijke organisatie van de OCMW's. Die zal weliswaar aan bod komen in het tweede decreet, maar in de voorliggende tekst zitten al voorafnames. Ik geef eerst een voorbeeld op politiek-bestuurlijk vlak, meer bepaald de verhouding met de gemeente. In het Gemeentedecreet staat al dat de OCMW-voorzitter lid wordt van het schepencollege, tenzij de gemeenteraad dat uitstelt tot 2012. Maar zijn verhouding met de gemeenteraad is niet duidelijk geregeld. De gemeenteraad zal hem immers kunnen interpellieren over zijn verantwoordelijkheid in het sociaal beleid, dat lijkt ons logisch, maar niet over concrete OCMW-dossiers. Maar dat staat niet in de tekst.

De thans bestaande onverenigbaarheid van het OCMW-personeel om in de gemeenteraad te zetelen valt weg en omgekeerd is dat ook het geval, vanuit de overweging dat politieke rechten ruim moeten toegepast worden. Wij vinden de nieuwe regeling niet goed. Gemeente en OCMW zijn nu al besturen die een nauwe band hebben. Men wil de bestaande samenwerking tussen OCMW en gemeente nog versterken. Het is volgens ons niet logisch dat een OCMW-personeelslid als gemeenteraadslid bijvoorbeeld over zijn eigen statuut mee kan discussiëren. Men kan stellen dat dat personeelslid dan maar buiten moet gaan. Niettemin kan men zich afvragen of men daarmee wel de goede weg bewandelt.

De aanwezigheid van de OCMW-voorzitter in het college verandert de verhouding tussen gemeente en OCMW. Dat heeft ook gevolgen voor het toezicht. In de memorie van toelichting staat dat het toezicht fundamenteel zal worden geregeld in het

tweede decreet. Nu wordt hiervan één element geregeld: als de gemeente bij de gouverneur schorsend beroep aantekent omdat het gemeentelijk belang in het geding zou zijn bij een beslissing van de OCMW-raad, dan zou er volgens het ontwerp van decreet met de OCMW-voorzitter geen rekening worden gehouden. Dat is een merkwaardige formulering. Ik hoop dat er wel degelijk rekening zal worden gehouden met de OCMW-voorzitter. Er zou beter staan dat de OCMW-voorzitter niet mee mag stemmen.

In het ontwerp worden ook een aantal aspecten van interne bestuurlijke organisatie geregeld. De mogelijkheid wordt gecreëerd om ondervoorzitters te hebben in het OCMW, op voorwaarde dat er minder schepenen zijn. In sommige gevallen kan dat nuttig zijn. In kleinere OCMW's lijkt deze maatregel me niet nuttig. Wat daar ook van zij: het is mij niet duidelijk welk concept men voor ogen heeft. Het ontwerp van decreet bevat een zeer ruime bepaling die vaststelt dat bevoegdheden kunnen worden gedelegeerd aan de ondervoorzitters. Zowel bevoegdheden die nu toekomen aan de OCMW-raad, aan het vast bureau als aan bijzondere comités, als aan de voorzitter. Hoe ziet men dat eigenlijk? In een OCMW is de voorzitter verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid. In tegenstelling tot de gemeente, waar het college, en dus niet de burgemeester, verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleid. In de gemeente bestaat er dus een collegemodel en in het OCMW een voorzittersmodel. Om die reden is in een gemeente het college samengesteld uit leden van de meerderheid. Het vast bureau van het OCMW heeft daarentegen een proportionele samenstelling.

Door de invoering van ondervoorzitters gaat men in de richting van een soort collegemodel. De vraag is of men deze keuze wel wil maken.

De vraag rijst hoe de ondervoorzitters zich zullen verhouden ten opzichte van de voorzitters. Er moet een afstemming plaatsvinden tussen voorzitters en ondervoorzitters. Heeft men hierover wel goed nagedacht? Moet dat niet eerst gebeuren? Wil men een collegemodel in het OCMW of niet? Een ruimere visie ontbreekt.

Naast voorzitters kunnen er ook waarnemende voorzitters zijn bij afwezigheid van de voorzitter; ook de ondervoorzitters kunnen zich laten vervangen; in de bijzondere comités kunnen er plaatsvervangende voorzitters komen. Op deze manier ontstaat er een zeer onduidelijk amalgaam van functies. De vraag rijst of dit allemaal wel nodig is.

De verhouding tussen de voorzitter en de ondervoorzitter wordt niet geregeld. Het zou bijvoorbeeld logisch zijn om te vermelden dat de ondervoorzitter de voorzitter vervangt bij afwezigheid. Dit wordt nu niet geregeld. Een en ander geeft een weinig consistente indruk.

De ambtelijke organisatie zou volgens de regering geregeld worden in het tweede decreet. Toch staan er een aantal zaken in die nu al geregeld worden. In de artikelen 37 en 38 van het ontwerp van decreet wordt voorzien in de mogelijkheid van deeltijdse secretarissen en ontvangers. In gemeenten tot 20.000 inwoners, dit is 73,7 percent van het totale aantal gemeenten in Vlaanderen, kan het ambt van OCMW-secretaris worden uitgeoefend door de gemeentesecretaris en het ambt van OCMW-ontvanger door de financieel beheerder van de gemeente. Men kan hier voor of tegen zijn maar het gaat wel om een voorafname op het fundamentele debat. De secretaris en de ontvanger vervullen de twee sleutelposities binnen de ambtelijke organisatie. Het gaat hier niet om een verplichting, maar wel om een mogelijkheid. De bedoelde bepaling maakt echter duidelijk dat de regering deze mogelijkheid blijkbaar zinvol vindt. De vraag rijst of men hier fundamenteel over heeft nagedacht.

Een en ander betekent dat de ambtelijke organisatie van het OCMW voortaan kan worden aangestuurd vanuit de gemeente. De OCMW-raad en de OCMW-voorzitter zullen hierover dan nog weinig te zeggen hebben. De gemeentesecretaris hoeft immers geen verantwoording af te leggen aan de OCMW-raad of aan de OCMW-voorzitter, maar enkel aan de gemeenteraad en het schepencollege. Welke visie zit hierachter? Dit is in strijd met het beginsel dat OCMW's besturen zijn met een aparte rechtspersoonlijkheid, met een eigen politieke en ambtelijke organisatie. Dit is vergelijkbaar met de situatie op Vlaams niveau waarbij De Lijn niet langer zou worden aangestuurd door haar leidend ambtenaar, maar wel door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Een OCMW is een soort gemeentelijke extern zelfstandige organisatie, weliswaar met een eigen wettelijk omschreven opdracht waaraan ook federale aspecten verbonden zijn. Het gevolg daarvan is dat men een zekere autonomie heeft voor wat betreft de politieke en ambtelijke organisatie. Dit wordt doorgekruist door de artikelen 37 en 38 van het ontwerp van decreet. Voor gemeenten vanaf 7500 inwoners is er nu een voltijdse OCMW-secretaris. Als de gemeentesecretaris in gemeenten tot 20.000 inwoners ook de

job van OCMW-secretaris moet uitoefenen, dan zal de betrokkene twee voltijdse jobs moeten verrichten. Ik vraag mij af wat hiervan de achterliggende motivering is.

Wij gaan ermee akkoord dat het ontwerp van decreet die zaken regelt die absoluut noodzakelijk zijn om op bestuurlijk vlak de raden te laten werken vanaf januari 2007. Wij stellen echter voor om de artikelen 4, 4° en 5°, en 41, 4° en 5° en artikel 41 met betrekking tot de opheffing van de onverenigbaarheid voor personeelsleden om raadslid te worden in het andere bestuur, te schrappen. We vragen ook de schrapping van de artikelen 37 en 38.

We willen ten slotte de Vlaamse Regering vragen om zo spoedig mogelijk te starten met de grondige oefening die moet leiden tot een tweede decreet. De VVSG moet daarbij nauw worden betrokken. Niet alleen bij de technische uitwerking, maar ook bij het vastleggen van een visie op de OCMW's voor de komende tien tot twintig jaar.

II. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

De heer Hubert Brouns: Het advies is een heel ambtelijk advies. De argumenten zijn gebaseerd op de ervaringen van ambtenaren, niet zozeer op de ervaringen van het politieke personeel.

Ik had verwacht dat het verzet tegen de kruisbestuiving sterker onderbouwd zou zijn. Het enige tegenargument dat naar voren wordt geschoven, kan snel geregeld worden in het huishoudelijke reglement. Het volstaat te bepalen over welke thema's de betrokken personeelsleden zich niet mogen uitspreken.

De voorzitter: Dat kan er wel toe leiden dat de meerderheid in de problemen raakt bij bepaalde punten, bijvoorbeeld als het om drie personeelsleden zou gaan die raadslid zijn. Zelfs één zou kunnen volstaan.

De heer Hubert Brouns: Dat is een veel sterker argument. De kans bestaat inderdaad dat de meerderheid geen beslissingen meer kan nemen. Ik had eerder verwacht dat de onafhankelijkheid als tegenargument gebruikt zou worden.

Volgens de heer Van Schuylenbergh regelt dit minidecreet een aantal zaken die beter passen in een totale aanpak. Daar valt iets voor te zeggen, maar het aan-

gehaalde voorbeeld beschouw ik niet als een voorafname. De Vlaamse Regering wil het OCMW in de gemeente integreren. Hoe ver die integratie precies gaat, zal de bespreking moeten uitmaken. Tegelijk mogen we niet uit het oog verliezen dat een aantal zaken altijd onder de autonomie van de OCMW-raad zullen vallen.

De discussie over het toekomstige OCMW-decreet wordt hierbij dus niet uitgehold. Dat nieuwe OCMW-decreet zal een aantal doelstellingen realiseren. Een ervan is de integratie van het OCMW in de gemeente om efficiënter te werken en een sterk sociaal beleid te voeren. Waar OCMW en gemeente nauw samenwerken, wordt een sterk sociaal beleid gevoerd.

Ik heb er geen idee van hoe vaak tuchtmaatregelen worden uitgesproken tegen een OCMW-raadslid. Er kan in elk geval steeds een beroep gedaan worden op het strafrecht. Ik heb echter te weinig ervaring op dit punt om me daarover uit te spreken.

Personeelsdossiers zijn meestal tweeledig. Er is een dossier met strikt vertrouwelijke informatie dat de OCMW-secretaris bewaart. Daarnaast zijn documenten nodig waarop de raadsleden hun besluit baseren. Die documenten zijn meestal beknopt. Wie het dossier grondig wil bestuderen, richt zich tot de secretaris. Ik weet niet of dat een correcte regeling is, maar ik vind ze wel voorzichtig. Een decreet hoeft dergelijke regeling niet tot in het kleinste detail te beschrijven. We moeten altijd voorzichtig omspringen met de documenten die we versturen. Voor wie zijn ze bestemd? Wanneer worden ze precies verstuurd? Openheid van bestuur en transparantie zijn nodig maar voorzichtigheid ook.

Mevrouw Hilde De Lobel: Ik heb ook een aantal vragen over de kruisbestuiving. Het Antwerpse OCMW telt 32 instellingen. Gisteren had men het zelfs over de culpabilisering van het OCMW-personeel. Wij zouden hen niet goed genoeg achten. Dat is natuurlijk niet het geval. Waarom zou een bejaardenhelpster uit een OCMW-rusthuis geen goed gemeenteraadslid kunnen zijn? De heer Dehaene wou dat zoals bij de gemeenteraadsliden tot één derde beperken. De bezwaren van de VVSG zijn principiëler. Kan de spreker daar wat dieper op ingaan?

Voor wat de tuchtmaatregelen betreft, mogen we niet uit het oog verliezen dat er een verschil is tussen een OCMW-raadslid en een gemeenteraadslid. Er is al een verschil in de aard van de te behandelen

dossiers. Daarnaast moeten we ons afvragen hoe we een OCMW-raadslid precies zien. Dit ontwerp van decreet biedt daar geen antwoord op. Het OCMW is een verzelfstandigd agentschap van de gemeenteraad. Een andere visie is een OCMW-raadslid door de getrapte verkiezingen gelijk te stellen met een verkozen mandataris. Er is een groot verschil tussen beide visies. De reden waarom tuchtmaatregelen tegen een gemeenteraadslid moeilijk zijn, is zijn mandaat van de bevolking. We moeten ons afvragen wat we willen bereiken met het OCMW en wat we verwachten van die verkiezingen. Kiezen we voor het verzelfstandigde agentschap, dan moeten we evenredig verdeelde toewijzingen overwegen in plaats van getrapte verkiezingen. De visie op het OCMW-raadslid verschilt. Is hij een indirect rechtstreeks verkozen mandataris die zijn autoriteit van de bevolking krijgt of is hij aangesteld door een onderling bestuur?

De heer Jan Peumans: Ik heb geen fundamentele kritiek gehoord. Artikelen 37 en 38 zeggen heel duidelijk dat het om een mogelijkheid gaat en niet om een verplichting. De secretaris van een OCMW met een doorsnee dienstverlening in een gemiddelde Vlaamse gemeente heeft minder werk dan de gemeentesecretaris. Kleine OCMW's doen vaak een beroep op een deeltijdse gewestelijke ontvanger. Het klopt uiteraard dat het ene OCMW niet te vergelijken is met het andere. Het OCMW van Antwerpen is niet te vergelijken met dat van Herstappe of Mesen. In die zin is het positief dat de gemeentelijke autonomie kan spelen.

De memorie van toelichting geeft weinig uitleg bij de rol van ondervoorzitter. Ik betwijfel dat er veel ondervoorzitters zullen komen, want men moet dan immers schepenen inleveren. De bevoegdheden van een schepencollege in het lokale bestuur zijn zwaarder dan de bevoegdheden van een OCMW-voorzitter met een aantal ondervoorzitters in een vast bureau. Dat varieert wel naargelang de grootte van een gemeente.

OCMW-personeelsleden die lid zijn van de gemeenteraad, moeten bij OCMW-aangelegenheden de vergadering verlaten. Dat was vroeger ook het geval voor aangelegenheden over de kerkfabriek: de vertegenwoordiger van de gemeente mocht dan niet aan de beraadslagingen deelnemen. Een en ander kan geregeld worden in een deontologische code.

De heer Jef Tavernier: Belangenvermenging is een neutraal woord. Het betekent gewoon dat een per-

soon twee verschillende soorten belangen heeft; dat hangt samen met de functies die hij uitoefent. Dat betekent niet dat die persoon daar misbruik maakt of dat hij kwade bedoelingen heeft. Er stelt zich alleen een probleem. In de wetgeving moeten structurele belangenvermengingen zoveel mogelijk vermeden worden. In het voorliggende ontwerp wordt de belangenvermenging echter ingebouwd.

Ik ben me ervan bewust dat belangenvermenging altijd mogelijk is. Daarom moet er een algemene deontologische bepaling gehanteerd worden. Dergelijke bepaling vindt men terug in de Gemeentewet, in het Gemeente- en in het OCMW-decreet. Als een raadslid betrokken is bij een bepaald dossier, neemt hij niet deel aan de beraadslaging en de stemmingen daarover. Het inbouwen van een structurele belangenvermenging is echter niet goed. Daarom ben ik het eens met het voorstel van VVSG om het deel daarover te schrappen.

De bepaling in artikel 37 wijst op een aversie tegen gewestelijke ontvangers. Ik denk dat het verplicht deeltijds maken van dergelijke functie geen goede zaak is, tenzij er een goede verantwoording is. In §2, alinea 1, staat dat de raad voor maatschappelijk welzijn 'kan' beslissen om het ambt deeltijds te maken, maar in de volgende alinea staat dat het ambt van ontvanger deeltijds 'wordt' uitgeoefend, weliswaar als de gemeente minder dan 15.000 inwoners telt. Het bevolkingscriterium gaat, zeker voor OCMW's, niet helemaal op. Het criterium is te beperkt en eenzijdig. Niet alleen het aantal inwoners van een gemeente bepaalt immers de werklust van een OCMW. Andere criteria zoals de aanwezigheid van bepaalde diensten, een bejaardentehuis bijvoorbeeld, spelen evenzeer een rol. In gemeenten met een grote OCMW-dienstverlening is het, ondanks een kleiner aantal inwoners, soms gerechtvaardigd om een voltijdse ontvanger en secretaris te hebben.

De vermenging tussen OCMW en gemeente, vermeld in artikel 38, onder meer wat de functie van secretaris en financieel beheerder betreft, is een probleem als er geen duidelijkheid is over de structurele verhouding tussen gemeente en OCMW.

De opmerking over de ondervoorzitter, hoe beperkt dat ook zal toegepast worden in de volgende legislatuur, is correct. Ook op dat vlak moet er een visie zijn, anders zal in elke gemeente naargelang de omstandigheden die het beste uitkomen geoordeeld worden. De beslissing dienaangaande zal niet afhan-

gen van grote filosofische beschouwingen maar van toevalligheden, van hoe het past in de coalitiebesprekingen en dergelijke.

De heer Norbert De Batselier: Alles hangt af van de visie die men heeft op het OCMW. Het is de bedoeling om in dit ontwerp zo weinig mogelijk keuzes dienaangaande te maken. Ik ben voorstander van meer samenwerking en coördinatie. Nu al tracht ik in mijn stad de diensten in hetzelfde gebouw te huisvesten en onder de leiding te plaatsen van dezelfde persoon. Ik heb het niet alleen over de technische dienst maar ook de juridische, financiële en personeelsdienst moeten op termijn kunnen samensmelten.

Dan is het natuurlijk wat tegenstrijdig als de personeelsleden lid mogen worden hetzij van de gemeente- hetzij van de OCMW-raad. Als de diensten samengevoegd worden, kunnen de personeelsleden die lid zijn van een van beide raden, over de samengevoegde diensten beraadslagen en beslissingen nemen en dus hun eigen belangen dienen. Als er veel personeelsleden lid zijn van een van beide raden en ze de vergadering moeten verlaten bij gemeente- of OCMW-aangelegenheden, zou het kunnen dat de raad onbestuurbaar wordt.

De heer Dehaene stelde voor een maximum van een derde in te bouwen. Als maximaal een derde van de leden personeelslid van respectievelijk OCMW of gemeente mag zijn, is het aantal leden dat de vergadering moet verlaten als er een risico is op belangenvermenging, echter erg groot. Het is niet gezegd dat een meerderheid dan nog over voldoende stemmen beschikt. Ofwel zal men moeten zorgen voor grote meerderheden, maar die traditie bestaat niet echt in Vlaanderen. De bezorgdheid is dus dubbel, ambtelijk en politiek.

Als men in een gemeente zou kiezen voor een schepen minder en men vervangt hem door een ondervoorzitter van het OCMW, zal een goede taakverdeling nodig zijn tussen de voorzitter en de ondervoorzitter. Dan is het doenbaar. Er moet echter een duidelijke band zijn tussen het ene en het andere. Er is in het verleden lang gediscuteerd over een verhoging van de vergoedingen van burgemeester en schepenen gecombineerd met een vermindering van hun aantal. Het ene is gebeurd maar het andere niet. Blijkbaar is het verminderen van mandaten moeilijk. Dergelijke bepalingen stemmen mij dus argwanend. Een goede omschrijving is nodig. Ik zou graag hebben dat de minister uitdrukkelijk zegt dat hij geen toename van

de mandaten beoogt. In grotere steden is een ondervoorzitter zeker zinvol.

Het rondsturen van notulen leidt niet noodzakelijk tot transparantie. Hoe meer de notulen verspreid worden, hoe minder er in staat. Uiteindelijk worden de notulen onbelangrijk terwijl deugdelijk bestuur goede notulen vereist. Als de notulen verspreid worden, zijn er vaak ook twee versies van: notulen met ambtelijke en notulen met politieke conclusies. Ik ben er niet tegen, maar het verspreiden van notulen leidt niet noodzakelijk tot meer transparantie. Dat heb ik uit de praktijk geleerd.

III. Antwoorden van de heer Piet Van Schuylenbergh

De heer Piet Van Schuylenbergh: Of gemeente- of OCMW-personeelsleden al dan niet lid kunnen zijn van de raad van het andere bestuur, is een principiële kwestie. Het gaat over onafhankelijkheid. Iedereen vindt het vanzelfsprekend dat gemeente- of OCMW-personeelsleden geen lid kunnen worden van de eigen raad. Als er meer samenwerking komt tussen gemeente en OCMW, is het logisch dat OCMW-personeelsleden geen lid kunnen worden van de gemeenteraad en omgekeerd. Al de andere voorwaarden, zoals beperken tot een derde of niet deelnemen aan een beraadslaging, zijn eigenlijk ondergeschikte elementen. De centrale kwestie is of dergelijk lidmaatschap zinvol is.

De VVSG zegt niet dat ondervoorzitters niet zinvol zijn. Er zijn argumenten pro en contra. Als men de mogelijkheid biedt om ondervoorzitters aan te duiden, moet het op zo'n wijze gebeuren dat het concept duidelijk blijft. Het invoeren van ondervoorzitters roept onmiddellijk de vraag op of er gekozen wordt voor een collegemodel of een voorzittersmodel. Het antwoord wordt niet gegeven, maar zal hopelijk blijken bij het tweede decreet. Eigenlijk zou dat nu al duidelijk moeten zijn.

Wat de tucht betreft, bestaat er natuurlijk ook een strafrechtelijk circuit. Gelukkig werden nog niet veel tuchtstraffen uitgesproken, maar voor zover ze er zijn, hebben ze altijd te maken met privacy. Het OCMW heeft de tuchtregeling niet nodig om te overleven, maar het blijft wel een feit dat de opheffing alleen gemotiveerd wordt door de analogie met het Gemeentedecreet. Nochtans is de functionaliteit van gemeente en OCMW toch wel anders.

Wat de notulen aangaat, heb ik het niet over het inzagerecht. Dat moet maximaal ruim zijn voor de raadsleden en betrekking hebben op alle stukken in de dossiers. Het is niet aan een dienst om over dat inzagerecht te oordelen. Maar de vraag is of het ook wel nodig is om die notulen te verzenden. Het risico op schending van de privacy wordt er alleen maar groter door: zij kunnen in verkeerde handen terechtkomen. Men kan natuurlijk repliceren dat dit de verantwoordelijkheid van het raadslid is dat de notulen verspreidt, maar men kan beter voorkomen dan genezen.

Fundamenteler is de vraag waar men naartoe wil met het OCMW. De kwestie van de artikelen 37 en 38 houdt daarmee verband. De heer Peumans wees op de werklust en de marge die nog bestaat voor secretarissen en ontvangers van OCMW's in kleine gemeenten. Misschien klopt dat voor individuele gevallen maar ons bezwaar is dat er nooit systematisch onderzoek is gevoerd naar de werklust te velde in de gemeenten tussen 7500 en 20.000 inwoners, want daar gaat het om. Eigenlijk weten we dat dus niet en dat zou toch moeten voor men een dergelijke regeling introduceert.

De discussie over de aansturing van de administratie heeft te maken met de visie op het OCMW. Dan zijn er twee mogelijkheden. Ofwel zet men naar Nederlands model de verdere integratie van het OCMW in de gemeente voort, ook ambtelijk, zodat uiteindelijk een gemeentelijke sociale dienst ontstaat. De VVSG steunt dit model alvast niet. Ofwel blijft het OCMW een extern verzelfstandigde dienst, die instaat voor het operationele beheer van instellingen, voorzieningen en diensten, terwijl de gemeenteraad de grote fundamentele strategische keuzen maakt, ook inzake het sociaal beleid. De VVSG is voorstander van dat tweede alternatief, dat overigens niet uitsluit dat de samenwerking tussen OCMW en gemeente verbeterd wordt, bijvoorbeeld op het vlak van de ondersteunende diensten. Het is goed dat dit laatste in het ontwerp een juridische grondslag krijgt.

In de praktijk blijkt dat de verhouding tussen gemeente en OCMW goed loopt in die gemeenten waar het OCMW geen cavalier seul speelt maar wel ruimte krijgt. Men is het daar eens over de grote sociale beleidslijnen en die zijn geïntegreerd in het gemeentelijke beleid als geheel. Het OCMW is daar een soort extern verzelfstandigde dienst. Het loopt slecht waar ofwel het OCMW de gemeente alleen vraagt om de factuur te betalen ofwel de gemeente de

rol van het OCMW doubleert door hetzelfde zelf nog een keer te doen.

We moeten dus naar een situatie gaan waarbij de grote strategische beleidslijnen, ook over het sociaal beleid, een onderdeel zijn van het gemeentelijk beleid, en dus een keuze zijn van de gemeenteraad. Het operationele aspect en het beheer van diensten zit echter beter bij het OCMW. Hiervoor moet het OCMW kunnen beschikken over een raad en een eigen ambtelijk apparaat. De volledige integratie van het OCMW in de gemeente lijkt ons geen goede optie te zijn. Ook de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur kiest in zijn advies van 2002 niet voor een volledige integratie. De VVSG wenst met de minister en het parlement dit fundamentele debat te voeren en betreurt dat het nu al een bepaalde richting wordt uitgestuurd door bepaalde voorafnames.

De heer Jef Tavernier: Ik wil graag verduidelijking over het onderscheid dat er gemaakt wordt tussen de administratieve en politieke verzelfstandiging, want dat staat tot nu toe niet in de teksten van de VVSG. Stel dat men een aparte verzelfstandigde entiteit behoudt, kan de opvolging dan even goed uitgeoefend worden door een verplichte commissie sociaal beleid binnen de gemeenteraad?

De heer Piet Van Schuylenbergh: Wat men nodig heeft, is een soort raad van bestuur, die logischerwijze door de gemeenteraad wordt aangewezen. Of die al dan niet raad voor maatschappelijk welzijn wordt genoemd is op zich niet belangrijk. De samenstelling moet men ruim zien: niet enkel leden die kandidaat geweest zijn bij de gemeenteraadsverkiezingen maar ook externe deskundigen. Belangrijk is dat men daarover een gemeenschappelijke visie heeft, die ook zoveel mogelijk gedeeld kan worden door de sector. Die visie ontbreekt thans in het ontwerp, al gaat men al in een bepaalde richting zonder het debat ten gronde te voeren.

De verslaggever,

Hubert BROUNS

De voorzitter,

Norbert DE BATSELIER
